

Briselē, 2019. gada 4. oktobrī
(OR. en)

12796/19

CLIMA 263
ENV 828
ONU 102
DEVGEN 189
ECOFIN 854
ENER 455
FORETS 39
MAR 151
AVIATION 192

DARBA REZULTĀTI

Sūtītājs:	Padomes Ģenerālsekretariāts
Saņēmējs:	delegācijas
Temats:	Gatavošanās Apvienoto Nāciju Organizācijas Vispārējās konvencijas par klimata pārmaiņām (<i>UNFCCC</i>) sanāksmēm (Santjago, Čīle, 2019. gada 2.–13. decembris) – Padomes secinājumi

Pielikumā pievienoti Padomes secinājumi par gatavošanos Apvienoto Nāciju Organizācijas Vispārējās konvencijas par klimata pārmaiņām (*UNFCCC*) sanāksmēm (Santjago, Čīle, 2019. gada 2.–13. decembris); Padome secinājumus pieņēma 3716. sanāksmē 2019. gada 4. oktobrī.

**Gatavošanās Apvienoto Nāciju Organizācijas Vispārējās konvencijas par klimata pārmaiņām
(UNFCCC) sanāksmēm (Santiago, Čīle, 2019. gada 2.–13. decembris)**

- Padomes secinājumi -

EIROPAS SAVIENĪBAS PADOME

STEIDZAMI NEPIECIEŠAMA PASTIPRINĀTA GLOBĀLA RĪCĪBA

1. UZSVER, ka klimata pārmaiņas ir tiešs un eksistenciāls apdraudējums, no kura nav pasargāta neviena valsts. Pasaule jau tagad saskaras ar dažādām postošām klimata pārmaiņu sekām, tomēr globāla rīcība klimata jomā joprojām ir nepietiekama; UZSVER vēl nepieredzēti steidzamo nepieciešamību pastiprināt globālos centienus un ĪPAŠI NORĀDA uz iespējām un priekšrocībām, ko sniedz globāla pāreja uz drošu, klimatneitrālu, klimatnoturīgu un ilgtspējīgu ekonomiku un sabiedrību, kā arī to, ka Programmas 2030. gadam un Parīzes nolīguma īstenošana ir cieši savstarpēji saistīta;
2. ATZINĪGI VĒRTĒ trīs ziņojumus, ar kuriem šogad klajā nākusi Klimata pārmaiņu starpvaldību padome (IPCC) (Klimata pārmaiņas un zeme: IPCC īpašais ziņojums par klimata pārmaiņām, pārtuksnešošanos, zemes degradāciju, ilgtspējīgu zemes apsaimniekošanu, pārtikas nodrošinājumu un siltumnīcefekta gāzu uzkrājumu izmaiņām sauszemes ekosistēmās, Īpašais ziņojums par okeānu un kriosfēru mainīgā klimatā un 2019. gada precizējums 2006. gada IPCC pamatnostādnēm par valstu siltumnīcefekta gāzu pārskatiem); PAUŽ atzinību par darbu, ko IPCC veic, vācot un analizējot labākos pieejamos zinātnes datus par klimata pārmaiņām un to ietekmi uz vidi un sabiedrību; MUDINA IPCC turpināt darbu un uzteic tās visaptverošo, objektīvo un pārredzamo pieeju, kas padara IPCC par visautoritatīvāko balsi zinātnē par klimata pārmaiņām;

3. IR DZIĻI NOBAŽĪJUSIES par *IPCC* zinātniskajiem konstatējumiem, kas pierāda, ka ir neatliekamā kārtā jāstiprina globālā reakcija uz klimata pārmaiņām ilgtspējīgas attīstības un nabadzības izskaušanas centieni kontekstā; UZSVER, ka klimata pārmaiņas, bioloģiskās daudzveidības zudums, zemes un okeānu degradācija un pārtuksnešošanās ir cieši savstarpēji saistītas, un PRASA ciešāku sadarbību un sinerģijas starp konvencijām; UZSVER, ka globālās rīcības pastiprināšana prasa samazināt emisijas visās nozarēs, lai ierobežotu globālo sasilšanu un mazinātu klimata pārmaiņu riskus un negatīvās sekas;
4. PAUŽ DZIĻAS BAŽAS par to, ka klimata pārmaiņas arvien vairāk ietekmē globālās bioloģiskās daudzveidības, pasaules ūdens resursu un ekosistēmu pasliktināšanos, tostarp par dabas ugunsgrēku ietekmi; šajā sakarā ATZINĪGI VĒRTĒ Globālo novērtējuma ziņojumu par bioloģisko daudzveidību un ekosistēmu pakalpojumiem, ko sagatavojuši Starpvaldību zinātnes un politikas platforma bioloģiskās daudzveidības un ekosistēmu pakalpojumu jomā; PAUŽ SATRAUKUMU par to, ka Arktikā sasilšana vairāk nekā divas reizes pārsniedz globālo vidējo rādītāju un tai jau tagad ir nopietnas globālas, reģionālas un vietēja rakstura sekas;
5. JOPROJĀM IR DZIĻI NOBAŽĪJUSIES par ANO ziņojumiem, kas liecina, ka, kopā ņemot, Pušu iesniegtie nacionāli noteiktie devumi un pašreizējās siltumnīcefekta gāzu (SEG) emisiju trajektorijas ļoti atpaliek no tā, kas ir vajadzīgs, lai sasniegtu Parīzes nolīguma ilgtermiņa mērķus; ATZĪST pilsoniskās sabiedrības un iedzīvotāju, īpaši jauniešu, stingros aicinājumus pastiprināt rīcību, paplašināt vērienu un vairāk domāt par nākamajām paaudzēm; UZSVER, ka visām Pusēm, īpaši lielākajiem emitētājiem, ir jāpaplašina vēriens un jāpastiprina rīcība klimata jomā, vienlaikus stiprinot pārtikas nodrošinājumu, ilgtspējīgu attīstību un nabadzības izskaušanu, bioloģiskās daudzveidības aizsardzību, visu ekosistēmu integritāti, dzimumu līdztiesību un pilnvērtīgu iespēju nodrošināšanu sievietēm, cilvēktiesību ievērošanu un pirmiedzīvotāju tautu un vietējo kopienu tiesību ievērošanu; UZSVER, ka efektīvas un lietderīgas klimata rīcības plānošanā un īstenošanā ir jāņem vērā dzimumu aspekts;

6. ATGĀDINA Eiropadomes 2019. gada 20. jūnija secinājumus par klimata pārmaiņām un VĒLREIZ UZSVER, ka ir svarīgi pastiprināt globālo rīcību klimata jomā; ATGĀDINA Padomes 2019. gada 18. februāra secinājumus par klimata diplomātiju un VĒLREIZ UZSVER, ka klimata pārmaiņas darbojas kā apdraudējuma pavairotājs un arvien vairāk kā apdraudējums pats par sevi, un tas nopietni ietekmē mieru un drošību visā pasaulē;

PLAŠĀKA RĪCĪBA UN VĒRIENS

7. PAUŽ GANDARĪJUMU par ANO 2019. gada klimata samita iznākumiem vēriena, rīcības un solidaritātes jomā, kas apliecināja politisko gribu palielināt kolektīvo vērienu saskaņā ar Parīzes nolīgumu, tostarp, īstenojot centienus temperatūras kāpumu iegrožot līdz 1,5 °C salīdzinājumā ar pirmsrūpniecības laikmeta līmeni un pārveidojošu rīcību, kas jāīsteno valdībām, tostarp citos attiecīgos daudzpusējos procesos, kā arī nevalstiskiem rīcībspēkiem;
8. MUDINA visas Puses, kuras vēl nav ratificējušas Dohas grozījumu, izdarīt to pēc iespējas drīz, lai grozījums varētu nekavējoties stāties spēkā; UZSVER, ka ES un tās dalībvalstu 2020. gada saistības Kioto protokola otrajā saistību periodā jau tiek īstenotas kopš 2013. gada 1. janvāra; UZSVER, ka ES turpina sekmīgi atsaistīt savu ekonomikas izaugsmi no emisijām – no 1990. līdz 2017. gadam ES ekonomika pieauga par 58 %, savukārt kopējās SEG emisijas samazinājās par 22 %; UZSVER arī to, ka, īstenojot pašreizējo politiku saskaņā ar "ES 2020" klimata un enerģētikas tiesību aktu kopumu, ES un tās dalībvalstis tāpēc pārsniegs mērķi līdz 2020. gadam iekšzemē panākt SEG samazinājumu par 20 %;
9. UZSVER, ka ES, sniedzot ieguldījumu Parīzes nolīgumā, 2014. gadā apņēmas līdz 2030. gadam samazināt iekšzemes SEG emisijas vismaz par 40 % salīdzinājumā ar 1990. gada līmeņiem. Tā ir pasaulē pirmā lielā ekonomika, kas uzņemas vadību pārejā uz zaļu ekonomiku un iet priekšgalā Parīzes nolīguma īstenošanā, jo tai jau ir vērienīgs, saistošs tiesiskais regulējums savu saistību izpildei;

10. UZSVER, ka ES 2030. gada atjaunojamo energoresursu enerģijas mērķis ir noteikts vismaz 32 % un energoefektivitātes mērķis – vismaz 32,5 %, ko atbalsta uzticama pārvaldības sistēma; ĪPAŠI NORĀDA, ka šie mērķi pavērtu ceļu lielākiem siltumnīcefekta gāzu emisiju samazinājumiem, nekā iepriekš paredzēts; un ATGĀDINA, ka ES un tās dalībvalstis izvērtēs minētos papildu centienus un citus attiecīgus konkrētu nozaru politikas pasākumus;
11. UZSVER, ka ES 2020. gadā atjauninās savu nacionāli noteikto devumu (NND) – par kuru tika panākta vienošanās Parīzē –, ņemot vērā to, ka ir jāpalielina sava NND skaidrība, pārredzamība un saprotamība, par ko tika panākta vienošanās Katovicē; UZSVER, ka, ņemot vērā jaunākos pieejamos zinātnes datus, īpaši *IPCC* Īpašo ziņojumu par sekām, ko izraisīs globālās vidējās temperatūras paaugstināšanās par 1,5°C salīdzinājumā ar pirmsrūpniecības laikmeta līmeni, ir jāpastiprina globālie centieni risināt klimata pārmaiņu problēmu;
12. MUDINA visas valstis, kas nav ratificējušas Parīzes nolīgumu, to izdarīt pēc iespējas drīz; AICINA visas Puses atjaunināt savus NND saskaņā ar Parīzes nolīgumu un palielināt to skaidrību, pārredzamību un saprotamību;
13. UZSVER, ka, pamatojoties uz Eiropas Komisijas stratēģisko ilgtermiņa redzējumu par pārticīgu, modernu, konkurētspējīgu un klimatneitrālu ekonomiku – "Tīru planētu – visiem!" un Eiropas Komisijas priekšlikumu līdz 2050. gadam panākt, ka Eiropa ir klimatneitrāla, ES pašlaik apspriež, kā panākt klimatneitralitāti saskaņā ar Parīzes nolīgumu; UZSVER, ka ir svarīgi visā ES un tās dalībvalstīs risināt plašas, iekļaujošas un izvērstas sabiedrības diskusijas, tostarp padziļināti apsvērt tādus jautājumus kā taisnīga pāreja;

14. ATGĀDINA Eiropadomes aicinājumu ¹ Padomei un Komisijai virzīt uz priekšu darbu pie nosacījumiem, stimuliem un veicinoša satvara, kas jāievieš, lai atbilstoši Parīzes nolīgumam nodrošinātu pāreju uz klimatneitrālu ES, un atzīmē, ka lielam vairumam ES dalībvalstu klimatneitralitāte jāsasniedz līdz 2050. gadam; ATZĪMĒJOT arī to, ka vairākas dalībvalstis jau ir izvirzījušas nacionālos mērķus, kas palīdzēs to panākt; CER, ka Eiropadome līdz 2019. gada beigām pabeigs izstrādāt norādes par ES klimatneitrālo redzējumu, lai varētu 2020. gada sākumā pieņemt un iesniegt *UNFCCC* ES ilgtermiņa stratēģiju; AICINA arī citas Parīzes nolīguma Puses līdz 2020. gadam iesniegt ilgtermiņa stratēģijas saskaņā ar Parīzes nolīguma ilgtermiņa mērķiem;
15. UZSVER, ka ES ir pasaulē vadošā līdzekļu devēja attīstības palīdzībai – 2018. gadā šim nolūkam tika piešķirti 74,4 miljardi euro – un pasaulē lielākā līdzekļu devēja klimata finanšu jomā – tā nodrošina vairāk nekā 40 % pasaules publiskā finansējuma klimata jomā, pie tam ES un tās dalībvalstu ieguldījums kopš 2013. gada ir vairāk nekā divkārtšojies un ik gadus pārsniedz 20 miljardus euro; UZSVER ES un tās dalībvalstu nezūdošo apņemšanos mobilizēt vēl vairāk līdzekļu starptautiskajam klimata finansējumam kā daļu no kopīgā attīstīto valstu mērķa līdz 2020. gadam un pēc tam līdz 2025. gadam kopīgi mobilizēt 100 miljardus ASV dolāru gadā klimata pārmaiņu mazināšanas un pielāgošanās pasākumiem jaunattīstības valstīm, izmantojot dažādus avotus, instrumentus un kanālus, saistībā ar jēgpilnām klimata pārmaiņu mazināšanas darbībām un īstenošanas pārredzamību; UZSVER, ka jāpaplašina ieguldītāju loks; UZSVER, ka ir svarīgi sekmīgi papildināt Klimata pārmaiņu mazināšanas fondu; SAGAIDA, ka daudzpusējas attīstības bankas turpinās pieskaņot savus pasākumus Parīzes nolīgumam; VĒLREIZ UZSVER, ka privātais finansējums klimata jomā ir ļoti svarīgs, lai sekmētu pāreju uz klimatneitrālu un klimatnoturīgu globālo ekonomiku; NORĀDA uz savu nodomu pirms *COP25* pieņemt secinājumus par klimata finansējumu;

¹ <https://www.consilium.europa.eu/media/39922/20-21-euco-final-conclusions-en.pdf>.

16. UZSVER, ka ir svarīgi visām Pusēm panākt, lai globālās finanšu plūsmas atbilstu virzībai uz zemām SEG emisijām un klimatnoturīgu attīstību saskaņā ar Parīzes nolīgumu, un šajā sakarā uzsver, ka ir jāveicina ilgtspējīgs finansējums; ATZINĪGI VĒRTĒ Eiropas Komisijas paziņojuma "Rīcības plāns: ilgtspējīgas izaugsmes finansēšana" ieguldījumu šā mērķa sasniegšanā;
17. ATKĀRTOTI APSTIPRINA ES apņemšanos turpināt atbalstīt jaunattīstības valstis, jo īpaši vismazāk attīstītās valstis un mazās salu jaunattīstības valstis, to centienos īstenot Parīzes nolīgumu; šajā sakarā ATZĪST specifiskās vajadzības un īpašos apstākļus, kādi ir tajās valstīs, kuras ir jo īpaši neaizsargātas pret klimata pārmaiņu negatīvo ietekmi, un vajadzību pēc savlaicīga un uz konkrētu mērķi vērsta atbalsta, lai minētās sekas novērstu, maksimāli samazinātu un risinātu; ĪPAŠI NORĀDA uz tādām iniciatīvām kā NND partnerība, kā arī iniciatīvām, kuras stiprina kopienas, iztikas līdzekļu un ekosistēmu noturīgumu, izmantojot visaptverošās risku pārvaldības stratēģijās balstītus katastrofu riska finansējuma un apdrošināšanas risinājumus;
18. UZSVER, ka Parīzes nolīguma un tā ilgtermiņa mērķu īstenošanā nozīmīgu ieguldījumu dod tas, ka tiek veicināta izglītība, apmācība, sabiedrības informētība, sabiedrības līdzdalība un sabiedrības piekļuve informācijai; ATZINĪGI VĒRTĒ un atbalsta rīcības veicināšanu klimata jomā, izmantojot sabiedrības līdzdalību un sadarbību ar vietējām iestādēm, privāto sektoru un pilsonisko sabiedrību;

GATAVOŠANĀS SANĀKSMEI SANTJAGO

19. IZSAKA ATZINĪBU Apvienoto Nāciju Organizācijas Vispārējās konvencijas par klimata pārmaiņām Pušu konferences 24. sesijas (*COP 24*) prezidējošajai valstij Polijai par tās lomu *COP* darba virzīšanā; ATZINĪGI VĒRTĒ "Katovices noteikumu kopumu", kas ir būtisks sasniegums, kurš nodrošina, ka var darboties Parīzes nolīgums, un pierāda, ka multilaterālisms un starptautiskā sadarbība aizvien ir darbības platformas globālo problēmu risināšanai;

20. SVEIC nākamās *COP* prezidējošās valsts Čīles vadību un CER uz ciešu sadarbību ar Čīli nolūkā stiprināt globālo rīcību klimata jomā un nodrošināt *COP 25* panākumus; ATBALSTA *COP 25* prioritātes, ko izklāstījusi nākamā *COP* prezidējošā valsts, tostarp – pievērst uzmanību okeānu un klimata saiknei; ATZINĪGI VĒRTĒ Kostarikas aktīvo lomu un ar nepacietību gaida *COP* sagatavošanas sanākumi;

21. IR APŅĒMĪBAS PILNA

- sadarboties ar visām Pusēm, lai izstrādātu stingrus un visaptverošus noteikumus par brīvprātīgu sadarbību saskaņā ar Parīzes nolīguma 6. pantu, kuri sekmē globālu vērienu, nodrošina vidisko integritāti un nepieļauj divkāršu uzskaiti, izmantojot atbilstošu korekciju visos starptautiskajos pārskaitījumos, tostarp attiecībā uz 6. panta 4. punkta mehānismu un Starptautiskās aviācijas radīto oglekļa emisiju izlīdzināšanas un samazināšanas shēmu (*CORSIA*);
- izveidot stabilus noteikumus 6. panta 2. punkta pārskaitījumiem;
- izveidot vērienīgu jaunu 6.4. panta mehānismu, kas dotu iesaistītajām Pusēm iespēju pastiprināt savus mazināšanas centienus, vienlaikus stingri uzskaitot emisiju samazinājumus, kas panākti saskaņā ar Parīzes nolīgumu, un vienojoties par Kioto protokola mehānismu slēgšanu;

22. CERĪGI GAIDA, ka:

- tiks sekmīgi pabeigta Varšavas Starptautiskā zaudējumu un kaitējuma kompensēšanas mehānisma otrā pārskatīšana, balstoties uz uzdevuma ietvariem, par ko vienošanās tika panākta jūnijā Bonnā, lai turpinātu virzīt minētā mehānisma darbu, īpaši Parīzes nolīguma 8. panta īstenošanu;
- tiks gūts progress saistībā ar pilnveidotā pārredzamības satvara kārtību, kas ir pamats tam, lai Parīzes nolīgums darbotos labi, balstoties uz tā kārtību, procedūrām un pamatnostādnēm, par ko vienošanās tika panākta Katovicē,

- virzīsies uz priekšu darbs pie spēju veidošanas, tostarp pie institucionālās kārtības,
 - tiks sekmīgi pārskatīta Limas Dzimumjautājumu darba programma un tās rīcības plāns dzimumjautājumos;
23. ATGĀDINA, ka ir svarīgi tiekties panākt, lai visu pušu NND būtu vienādi termiņi, saskaņā ar Parīzes nolīgumu;
24. UZSVER, cik svarīgas ir ieinteresētās personas, kas nav Puses, un viņu ieguldījums ceļā uz Parīzes nolīguma ilgtermiņa mērķiem, tostarp ar globālās klimata rīcības programmas starpniecību, un atzīst minētās programmas centienu devumu Parīzes nolīguma un tā ilgtermiņa mērķu īstenošanā; atzinīgi vērtē un ROSINA abu ļoti svarīgo elementu ciešo iesaisti rīcības veicināšanā klimata jomā; PAUŽ GANDARĪJUMU par iespēju novērtēt īstenošanu un vērienu laikposmā līdz 2020. gadam, lai nodemonstrētu progresu un apzinātu turpmākas iespējas globālai rīcībai;

CITI PROCESI

25. ARVIEN IR APŅĒMĪBAS PILNA meklēt sinerģiju un maksimāli izmantot ieguldījumu klimata jomā, ko sniedz pārējās Rio konvencijas (*UNCBD* un *UNCCD*), tostarp globālais bioloģiskās daudzveidības satvars laikposmam pēc 2020. gada, ANO Mežu forums, Sendai ietvarprogramma katastrofu riska mazināšanai un ANO ilgtspējīgas attīstības mērķu sasniegšana; UZSVEROT, ka koordinācija ir jāveic arī valstu līmenī;
26. ATGĀDINA, ka starptautiskajai aviācijai ir jāsniedz adekvāts ieguldījums klimata pārmaiņu mazināšanā, AICINA jo īpaši Starptautisko Civilās aviācijas organizāciju (*ICAO*) un tās dalībvalstis ātri īstenot *CORSIA*, vienlaikus nodrošinot tās vidisko integritāti, tostarp, nepieļaujot emisiju samazinājumu divkāršu uzskaiti; MUDINA visas Puses, kas vēl nav paziņojušas par savu dalību, pievienoties *CORSIA* izmēģinājuma posmam; VĒLREIZ ATKĀRTO savus iepriekšējos aicinājumus *ICAO*, vēlākais, savā 41. asamblejā vienoties par ilgtermiņa mērķi, kas ir saskanīgs ar Parīzes nolīguma mērķiem attiecībā uz temperatūru;

27. AICINA Starptautisko Jūrniecības organizāciju (SJO) ātri īstenot savu 2018. gadā pieņemto sākotnējo stratēģiju kuģu radīto siltumnīcefekta gāzu emisiju samazināšanai, kas atbilst Parīzes nolīguma mērķiem attiecībā uz temperatūru;
28. ATZINĪGI VĒRTĒ to, ka 2019. gada 1. janvārī stājās spēkā Monreālas protokola Kigali grozījums, kas palīdz sasniegt Parīzes nolīguma mērķus, un AICINA visas Monreālas protokola Puses pēc iespējas drīz ratificēt šo grozījumu.
-